

Stiftelsen Montessori för alla barn
styrelse@alvkullen.se

2020-08-28

1 (7)

Dnr-2018:10842

Uppföljningsbeslut

efter kvalitetsgranskning av grundskolors arbete
med jämställdhet vid Montessoriskolan Älvkullen i
Kungälv kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av grundskolors arbete med jämställdhet vid Montessoriskolan Älvkullen. Granskningen genomfördes under höstterminen 2019.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen tre utvecklingsområden som angetts i beslut den 14 november 2019, dnr 2018:10842.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Montessoriskolan Älvkullen senast den 14 maj 2020 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Stiftelsen Montessori för alla barn har efter beviljat anstånd inkommit med en sådan redovisning den 26 maj 2020.

Beslut efter uppföljning:

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektor ett aktivt och långsiktigt jämställdhetsarbete?

Utvecklingsområde: Rektorn behöver utveckla ett långsiktigt jämställdhetsarbete som utgår från skolans egna identifierade behov. Arbetet behöver integreras och synliggöras i de ordinarie arbetsprocesserna kring trygghet och värdegrund. I detta ingår att kartlägga och följa upp jämställdhetsområden med koppling till en trygg skolmiljö och utifrån en analys av det som framkommer i kartläggningen besluta om och genomföra utvecklingsåtgärder.

Skolinspektionen konstaterar att huvudmannen och rektorn har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten inom detta bedömningsområde, men ytterligare åtgärder behövs.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning arbetar lärare och skolans personal i övrigt medvetet för att alla elever, oberoende av könstillhörighet, ska mötas samt ges en jämställd och trygg skolmiljö?

Utvecklingsområde: Skolpersonalen behöver arbeta aktivt för att alla elever ska ges en jämställd skolmiljö utanför undervisningen. I detta ingår att rektor skapar förutsättningar för personalen att se till att utrymmen i skolans miljö är tilltalande och tillgängliga för alla elever, oavsett könstillhörighet.

Skolinspektionen konstaterar att huvudmannen och rektorn har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten.

Utvecklingsområde: Skolpersonalen behöver regelbundet synliggöra och kritiskt granska normer kring kön i den egna verksamheten, i syfte att främja en jämställd och trygg skolmiljö. Detta kan till exempel innebära att personalen diskuterar och reflekterar över sina egna föreställningar om kön i relation till skolans värdegrund, att personalen diskuterar hur normer och förväntningar gällande kön kommer till uttryck i bemötande av elever och elevers bemötande av varandra, och att personalen diskuterar hur normer och förväntningar kring kön påverkar elevernas trygghet på skolan. I detta ingår också att rektor ger förutsättningar för sådana diskussioner.

Skolinspektionen konstaterar att huvudmannen och rektorn enbart har planerade åtgärder. De planerade åtgärderna ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten inom bedömningsområdet.

Skolinspektionens samlade bedömning är att huvudmannens och rektorns utvecklingsarbete behöver fortsätta för att ytterligare höja kvaliteten inom granskningsområdet. Skolinspektionen avslutar därmed granskningen.

Bakgrund

Bedömningsområde 1: *I vilken utsträckning leder rektor ett aktivt och långsiktigt jämställdhetsarbete?*

Bedömningen var att ett utvecklingsområde behövde inledas inom följande:

- Rektor behöver utveckla ett långsiktigt jämställdhetsarbete som utgår från skolans egna identifierade behov. Arbetet behöver integreras och synliggöras i de ordinarie arbetsprocesserna kring trygghet och värdegrund. I detta ingår att kartlägga och följa upp jämställdhetsområden med koppling till en trygg skolmiljö och utifrån en analys av det som framkommer i kartläggningen besluta om och genomföra utvecklingsåtgärder.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektor har kartlagt verksamheten genom att ytterligare analysera de kvalitetsmätningar som tidigare gjorts, nu med fokus på jämställdhet. Enligt redovisningen är det svårt att utläsa eventuella könsskillnader, då antalet elever i grupperna är få. Det framgår vidare att det i början av året fanns en planering att mer tydligt granska verksamheten ur ett jämställdhetsperspektiv genom

enkäter och observationer, men att detta inte blivit av på grund av omställning i samband med coronaviruset. Vidare beskrivs att rektor ser att det finns flera delar där de behöver uppmärksamma och reflektera över varför de gör som de gör i och utanför undervisningen.

Det framgår av redovisningen att rektor under kommande läsår kommer att arbeta med jämställdhetsperspektivet, bland annat genom enkäter till elever och personal. För att inkludera detta i det systematiska kvalitetsarbetet kommer Skolverkets stödmaterial att användas. Det framgår också att rektor kommer att genomföra undersökningar om vilken fortbildning som eventuellt behövs för personalen.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning arbetar lärare och skolans personal i övrigt medvetet för att alla elever, oberoende av könstillhörighet, ska mötas samt ges en jämställd och trygg skolmiljö?

Bedömningen var att ett utvecklingsområde behövde inledas inom följande:

- Skolpersonalen behöver arbeta aktivt för att alla elever ska ges en jämställd skolmiljö utanför undervisningen. I detta ingår att rektor skapar förutsättningar för personalen att se till att utrymmen i skolans miljö är tilltalande och tillgängliga för alla elever, oavsett könstillhörighet.

Av redovisningen framgår att skolans personal har arbetat med elevernas språkbruk, att personalen uppmärksammas på att det förekommer nedsättande kommentarer i samband med vissa aktiviteter och att detta nu stävjas aktivt. Vidare har personalen börjat kartlägga hur tillgängligheten kan ökas utifrån elevernas syn på miljön och aktiviteter. Det anges att verksamhetens kvalitet har utvecklats på så sätt att de nedsättande kommentarerna markant har minskat och att de aktiviteter som erbjuds utanför lektionerna är mer jämlikt fördelade och sker i blandade grupper. I redovisningen beskrivs att skolan strävar efter att det ska finnas större valmöjlighet till aktiviteter som fler kan lockas av oavsett könsidentitet och/eller sportintresse. Som ytterligare planerade åtgärder nämns att personalens påbörjade kartläggningar ska genomföras, varefter effekten av arbetet ska följas upp.

Bedömningen var att ett utvecklingsområde också behövde inledas inom följande:

- Skolpersonalen behöver regelbundet synliggöra och kritiskt granska normer kring kön i den egna verksamheten, i syfte att främja en jämställd och trygg skolmiljö. Detta kan till exempel innebära att personalen diskuterar och reflekterar över sina egna föreställningar om kön i relation till skolans värdegrund, att

personalen diskuterar hur normer och förväntningar gällande kön kommer till uttryck i bemötande av elever och elevers bemötande av varandra, och att personalen diskuterar hur normer och förväntningar kring kön påverkar elevernas trygghet på skolan. I detta ingår också att rektor ger förutsättningar för sådana diskussioner.

Av huvudmannens redovisning framgår att arbetet inte kommit så långt som förväntats på grund av omställningen under vårterminen 2020. Rektor har därför planerat att arbeta med detta under kommande läsår. Som planerade åtgärder nämns fortbildning gällande jämställdhet, löpande diskussioner i hela kollegiet om normer, värden och bemötande av normöverskridande individer eller beteenden, samt fortsatt arbete med jämställdhet i det löpande systematiska arbetet. Förväntade effekter på längre sikt är exempelvis, enligt redovisningen, att alla elever ska känna sig trygga och våga uttrycka sig själva på det sätt de önskar, att personalen blir uppmärksamma på hur de undervisar och bemöter elever och på hur eleverna bemöter varandra och de vuxna ur ett jämställdhetsperspektiv.

På Skolinspektionens vägnar

X Cecilia Kjellman

Enhetschef
Signerat av: Cecilia Kjellman

X Anna Johansson

Föredragande
Signerat av: Anna Johansson

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
<https://www.skolinspektionen.se/sv/Beslut-och-rapporter/Publikationer/Gransknings-rapport/Kvalitetsgranskning/grundskolors-arbete-med-jamstallldhet/>

Bilaga 1: Författningsstöd

Bedömningsområde 1

1 kap. 4-5 §§, 2 kap. 8 och 25 §§ samt 4 kap. 3-5 §§ skollagen. Läroplanen för grundskolan (SKOLFS 2010:37) 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper samt 2.8 Rektorns ansvar. Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete —för skolväsendet (SKOLFS 2012:98), s. 11-12, 27.

Bedömningsområde 2

1 kap. 4-5 §§ skollagen. 2 kap. 25 § skollagen. Läroplanen för grundskolan (SKOLFS 2010:37), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, En likvärdig utbildning. Läroplanen för grundskolan (SKOLFS 2010:37), 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper. Läroplanen för grundskolan (SKOLFS 2010:37), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Skolans uppdrag